

Kulturdepartementet
Via e-post: ku.remissvar@regeringskansliet.se och
ku.md@regeringskansliet.se.

Remissvar: Distribution av radio och TV i det nya medielandskapet

Myndigheten för tillgängliga medier, MTM, lämnar härmed sitt yttrande över delbetänkandet *Distribution av radio och TV i det nya medielandskapet*, SOU 2025:116. MTM yttrar sig över de delar som rör myndighetens verksamhetsområde.

Om Myndigheten för tillgängliga medier (MTM)

MTM tillhör Kulturdepartementet och har till uppdrag att vara ett nationellt kunskapscentrum för tillgängliga medier. Myndigheten arbetar för att alla ska ha tillgång till litteratur, nyheter och samhällsinformation utifrån vars och ens förutsättningar, oavsett läsförmåga eller funktionsnedsättning.

MTM främjar universell utformning av litteratur, nyheter och samhällsinformation genom vägledning och kommunikationsinsatser gentemot såväl offentliga som kommersiella aktörer.

Myndigheten tillhandahåller även produkter och tjänster inom tillgänglig läsning. MTM producerar och förmedlar exempelvis talböcker och punktskriftsböcker till personer med syn- eller annan läsnedsättning, och ansvarar för utgivningen av den lättlästa nyhetstidningen 8 sidor och lättläst litteratur genom LL-förlaget.

Sammanfattning

Myndigheten delar utredningens bedömning att innehåll av allmänintresse behöver vara lätt att hitta, att distributionen över internet behöver vara säker och robust samt att tillgången till radio vid kris och beredskap är av stor betydelse.

MTM vill samtidigt framhålla att ökad digital tillgång och ökad upptäckbarhet inte per automatik innebär ökad tillgänglighet. För personer med funktionsnedsättning krävs att innehållet också presenteras i tillgängliga format och att de användargränssnitt där innehållet ska framhävas är tillgängliga och användbara.

MTM vill därför särskilt lyfta följande.

I den fortsatta beredningen behövs ett tydliggörande att regler om framhävande också måste fungera för personer med funktionsnedsättning. Utredningen föreslår att medietjänster av allmänintresse ska vara lätta att hitta i olika användargränssnitt, och att närmare föreskrifter ska kunna meddelas om hur framhävandet ska ske. Här bör tillgänglighetsperspektivet byggas in från början, tillgänglighet bör vara ett av kriterierna för framhävande anser MTM.

I den fortsatta regleringen och uppföljningen vill MTM även se att det tydliggörs att VMA och andra meddelanden av vikt för allmänheten är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning även i digitala miljöer. Utredningen framhåller själv att det vid extraordinära händelser kan finnas skäl att prioritera just kortare nyhetsinslag, VMA och andra meddelanden av vikt för allmänheten. MTM menar att detta också måste omfatta krav på att informationen förmedlas i former som kan tas del av personer med olika funktionsnedsättningar.

När utredningen nu vill stärka tillgången medier av allmänintresse för hela befolkningen bör det tydligare framgå att funktionshinderperspektivet inte är en sidofråga utan en central del av frågan om demokratisk tillgång till information. Detta ligger väl i linje med frågan om teknikneutral tillgänglighet, tillgänglighet i digitala tjänster och vikten av att VMA når alla.

Myndighetens synpunkter

MTM:s allmänna synpunkter

MTM ser positivt på att utredningen analyserar hur radio och TV kan nå hela befolkningen i ett medielandskap där konsumtionen i allt högre grad sker över internet. Myndigheten delar utredningens bedömning att public service har en särskild betydelse i samhället, inte minst i kris och beredskap, och att det finns ett legitimt behov av åtgärder för att säkerställa att innehåll av allmänintresse, oavsett distributör, fortsatt når publiken.

MTM vill dock understryka att tillgång inte är detsamma som tillgänglighet. Att innehåll distribueras över internet eller framhävs i ett användargränssnitt innebär inte i sig att det är tillgängligt. För att innehåll i praktiken ska vara tillgängligt för hela befolkningen behöver även webbplatser, appar, smart-TV-gränssnitt, sökfunktioner och andra användargränssnitt vara utformade så att de fungerar för personer med olika funktionsnedsättningar.

MTM vill också särskilt betona gällande public service, att public service kanalerna för många personer med funktionsnedsättning är det mest tillgängliga och användbara alternativet på mediemarknaden, vilket flera funktionshindersorganisationer lyfte i samband med public serviceutredningen 2024 (SOU 2024:34). Detta skärper enligt myndighetens mening kravet på att reglering, uppföljning och tillsyn utformas så att tillgänglighetsperspektivet integreras i det fortsatta arbetet med distribution över internet. MTM har tidigare välkomnat teknikneutrala villkor för tillgänglighet och framhållit att ambitionsnivån bör höjas på alla plattformar, se remissvar på *Ansvar och oberoende – public service i oroliga tider*, SOU 2024:34, MTM 2024/254. Den linjen är relevant även här

MTM anser att liknande krav som ställs på public service gällande tillgänglighet även bör ställas på annat innehåll av allmänintresse som görs av andra aktörer.

MTM lämnar här synpunkter på kapitel 7, 8, 9 och 11.

Kap. 7 Säkerhet och robusthet i distributionen över internet

MTM har inget att invända mot utredningens bedömning att det behövs en bättre och mer sammanhållen bild av säkerheten i distributionen av media över internet och ser därför positivt på förslaget att Myndigheten för civilt försvar ska sammanställa och föra vidare information om säkerheten i distributionen av media.

Myndigheten vill dock framhålla att frågor om säkerhet och robusthet också bör analyseras ur ett tillgänglighetsperspektiv. När beroendet av internet ökar blir det särskilt viktigt att säkerställa att även de digitala vägar genom vilka personer med funktionsnedsättning tar del av nyheter och samhällsinformation fungerar i vardag, kris och beredskap. MTM ser därför gärna att ett fortsatt arbete med säkerhet i mediedistribution över internet även inkluderar hur tillgängliga format, gränssnitt och informationsvägar kan upprätthållas när nät, tjänster eller plattformar påverkas av störningar.

Kap. 8 Prioritering av datatrafik vid extraordinära händelser

MTM delar utredningens bedömning att allmänheten vid extraordinära händelser måste kunna nås av radio- och TV-innehåll. MTM vill här särskilt understryka att samhällsviktig information måste vara tillgänglig för personer med funktionsnedsättning. Det gäller oavsett om informationen distribueras via marksänd radio och TV, appar eller andra internetbaserade tjänster.

Kap. 9 Public service till hela befolkningen i hela landet

MTM har i huvudsak inget att invända mot utredningens bedömning att befolkningens tillgång till public service-företagens innehåll över internet över lag är mycket god och att fortsatt bredbandsutbyggnad är den viktigaste åtgärden för att säkerställa räckvidd i hela landet. Utredningen konstaterar också att hushåll och verksamhetsställen i mycket hög utsträckning har möjlighet att ta emot radio och TV över internet.

Myndigheten vill dock framhålla att frågan om att nå hela befolkningen inte enbart kan förstås som en fråga om infrastruktur, uppkoppling eller teknisk räckvidd. För personer med funktionsnedsättning är det avgörande att innehållet också kan uppfattas, hanteras, förstås och användas. MTM anser därför att regeringen i den fortsatta beredningen bör tydliggöra att public service till hela befolkningen också innefattar ett krav på faktisk tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, inte endast geografisk eller teknisk tillgång.

Kap. 11 Framhävande av innehåll av allmänintresse som tillhandahålls över internet

MTM välkomnar utredningens förslag om att införa regler om framhävande av medietjänster av allmänintresse. Myndigheten delar bedömningen att det i en digital miljö finns ett behov av att säkerställa att innehåll av allmänintresse är lätt att hitta för alla, särskilt i en tid då privata aktörer i stor utsträckning styr synlighet, placering och åtkomst i digitala gränssnitt. MTM vill här särskilt framhålla tillgänglighetsperspektivet och att det bör vara ett av kriterierna för framhävande. Utredningen skriver att föreskrifter bör utformas så de omfattar ett tydligt tillgänglighetsperspektiv, men MTM anser att tillgänglighet även bör vara ett uttryckligt krav för vad som utgör en medietjänst av allmänintresse, och därmed för framhävande. Utredningen lyfter i sin konsekvensanalys att framhävande kan antas ha en positiv effekt för personer med funktionsnedsättning vilket MTM menar stärker argumentationen för att ange tillgänglighet som ett av kriterierna.

MTM vill även framhålla att upptäckbarhet i sig också är en tillgänglighetsfråga. Innehåll av allmänintresse kan inte anses vara lätt att hitta om det användargränssnitt där valet görs inte är tillgängligt för personer med funktionsnedsättning. Om framhävandet till exempel sker på ett sätt som förutsätter god syn, precisionsstyrning, snabb läsförmåga eller ett visst sätt att navigera riskerar regleringen att få sämre effekt för de grupper som redan möter hinder i digitala mediemiljöer.

MTM anser därför att regeringen i den fortsatta beredningen bör säkerställa att föreskrifter, tillsyn och uppföljning av framhävanderegler utformas så att de också omfattar ett tydligt tillgänglighetsperspektiv. Det bör inte enbart följas upp om innehåll av allmänintresse framhävs, utan också hur detta sker och om framhävandet i praktiken fungerar för personer med funktionsnedsättning. Här kan det vara relevant att beakta etablerade principer för digital tillgänglighet. MTM har tidigare framhållit att public service-företagens digitala tjänster bör

bedömas mot tillgänglighetskrav av det slag som gäller för digital offentlig service (remissvar till SOU 2022:5), vilket vore lämpligt även här.

Avslutande synpunkt

MTM välkomnar att utredningen tar ett brett grepp om hur radio och TV ska distribueras i ett nytt medielandskap. Myndigheten vill samtidigt framhålla att ett hållbart regelverk för framtidens mediedistribution behöver bygga på en tydligare förståelse av skillnaden mellan tillgång, upptäckbarhet och tillgänglighet. För att innehåll av allmänintresse i praktiken ska nå hela befolkningen måste tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning integreras tydligare i den fortsatta beredningen av utredningens förslag.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektör Åsa Hemingway. Föredragande har varit verksamhetsutvecklare Maria Dietrichson. I beredningen har även verksamhetsjurist Eva Wei och strateg Pontus Jeppsson deltagit.

Åsa Hemingway
Generaldirektör

